

Flertallet er principielt uenig om vigtige Spørgsmaal, der rejser sig.

Her gaar jeg over til det konservative Ændringsforslag, som jeg godt med det samme kan sige et Par Ord om; det er ikke min Mening at komme ind paa Sagens Realitet, idet vi henviser alle disse Spørgsmaal til Undersøgelse i Kommissionen, og jeg gaar derfor ikke den ærede Ordfører for de Konservative (Asger Karstensen) for nær ved allerede nu at sige et Par Ord om vor Stilling dertil. Ogsaa dette Ændringsforslag viser, at der rejser sig mange Spørgsmaal, som trænger til nærmere Afklaring, inden det vil være rigtigt at gaa til Gennemførelse af en endelig Valglov. Det vil man ogsaa forstaa, naar man læser Betænkningen igennem. De paa Side 4 fremhævede Betragtninger gør det naturligt, at man nøje overvejer, hvorledes man kan drage Lære af de Erfaringer, der paa mange Punkter er gjort i Udlandet med Hensyn til saadanne Systemer, som her er Tale om. Hele Spørgsmaalet om Tillægsmandater, hvis man gaar over til en saadan Ordning, og Tillægsmandaternes Antal, der altid maa blive saa lille som muligt, kræver ogsaa en omhyggelig og nærmere Overvejelse.

Det er en kendt Sag, at mange indenfor Venstre ubetinget holder paa Enkeltmandskredssystemet og vil gøre dette længst muligt, og deres Stilling vilde være ganske givet, hvis Sagen forelaa til Afgørelse. Om andre, og deriblandt mig selv, gælder det, at vi langt vilde foretrække en Ordning, der gav os Valg i større Kredse fremfor en Ordning med mange Tillægsmandater, som der er Tale om. Jeg vil mene, at jeg ikke vil kunne gaa til at stemme for et saadant System, før alle de forskellige Udveje, som der kan være Tale om, er meget omhyggeligt prøvede. Heller ikke vil jeg finde det rigtigt at gennemføre noget saadant umiddelbart forud for et Valg; men jeg skal ikke komme ind paa denne Sags Realitet, jeg gaar ud fra som givet, at dette interessante Forsøg vil blive et af dem, der vil komme under alvorlig Overvejelse i den Kommission, som vi foreslaar nedsat, ligesom andre Udveje, der er peget paa under Udvalgsforhandlingen, f. Eks. at dele hele Landet i 100 Kredse og tage et vist Antal Tillægsmandater — man vil formentlig have Brug for et mindre Antal Tillægsmandater. Hele dette Spørgsmaal vil ogsaa melde sig som et Spørgsmaal, der trænger til nærmere Belysning og Drøftelse i en saadan Kom-

mission. Det samme gælder Spørgsmaalet, om man ikke kunde nøjes i Enighed med den Overenskomst, der blev lavet i 1915, og ændre et og andet ved den. Alle disse Spørgsmaal vil melde sig.

Endelig mener jeg ogsaa, at det statistiske Materiale, der foreligger for os, i høj Grad trænger til en kritisk Bedømmelse, trænger til, som jeg før sagde, at suppleres paa forskellig Maade. Naar ærede Medlemmer ser paa det Forslag, der blev stillet om 100 Valgkredse, vil De se, hvorledes man der opfatter Grundlovens § 32, der udtrykkelig har Befolkningstætheden som et Begreb for sig, hvilket vi fra Venstres Side ubetinget maa fastholde, ikke som stundom sagt af partipolitiske Grunde, men fordi det er os magtpaaliggende, at den Valglov, vi faar, bliver saa praktisk som muligt for Befolkningen. Skulde vi allerede nu ind paa en Realitetsbehandling af denne Sag, vilde det give Anledning til et Krav ikke mindst fra vort Partis Side, men sikkert til et alsidigt Krav om at faa dette Spørgsmaal nærmere belyst. Hvis ærede Medlemmer vil se paa de Tal, vi har faaet opgivet, vil man f. Eks. se, at Hensynet til Befolkningstætheden fortolkes saaledes, at en Kreds som Taastrup-Kredsen har 27 000 Indbyggere, en Kreds som Nyborg 28 000 Indbyggere, en Kreds som Skjolddelev 24 800 og en Kreds som Æbeltoft-Kredsen 23 000 Indbyggere, medens f. Eks. Kredsene i Ringkøbing Amt faar mellem 33 000 og 34 000 Indbyggere. Det er en ganske ejendommelig Opfattelse af Begrebet Befolkningstæthed, og om dette vil jeg bestemt hævde, at det er ikke grundlovsmæssigt efter de Udtalelser, der faldt fra alle Partiers Side, da Grundloven og Valgloven af 1915 blev gennemført.

Hovedsagen for mig ved disse Bemærkninger er imidlertid ikke at tage Stilling til den ene eller den anden Enkelthed eller det ene eller det andet Hovedprincip, hvor der har været peget paa forskellige Arter Løsning. Min Opgave er kun at motivere vort Ønske om igennem en Kommissionsbehandling at faa disse forskellige Spørgsmaal overvejet, inden vi gaar til en endelig Løsning, ogsaa fordi jeg tror, at vi derved alle sammen vinder den største saglige Indsigt og den største saglige Frihed den Dag, der skal stemmes. Vi fra Venstres Side mener, at man ad denne Vej bedst fremmer Arbejdet paa de eventuelle Ændringer, der maa vise sig fornødne, for at vi kan faa en grundlovsmæssig, retfærdig og en for Befolkningen